

**WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY
z PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH
w ZESPOLE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH
im. WŁADYSŁAWA STANISŁAWA REYMONTA
w RAWIE MAZOWIECKIEJ**

Przy ocenianiu osiągnięć ucznia uwzględniamy:

- jego zaangażowanie i organizację pracy (np. praca samodzielna i praca w grupie);
- rodzaj wykonywanej pracy (np. prace pisemne, wypowiedzi ustne, prace badawcze, prace projektowe);
- rodzaj zadań, które umie rozwiązać (np. typowe zadania i zadania problemowe o różnym stopniu trudności, prace projektowe, prace badawcze).

Oceniając wiedzę i umiejętności ucznia stosujemy wymagania na dwóch poziomach: **podstawowym**, w którym zawarte są wymagania konieczne oraz **ponadpodstawowym**, w którym zawarte są wymagania rozszerzające, dopełniające i wykraczające.

WYMAGANIA PODSTAWOWE (P)	WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE (PP)
Uczeń zna i rozumie podstawowe pojęcia zawodowe oraz potrafi je stosować do rozwiązywania zadań typowych według podanych i utrwalonych wzorów. <i>Spełnienie wymagań podstawowych pozwala uzyskać stopień co najwyżej dostateczny</i>	Uczeń zna i rozumie pojęcia zawodowe oraz potrafi zastosować je w rozwiązywaniu zadań sformułowanych w nietypowy sposób lub w rozwiązywaniu zadań prowadzących do uogólnień albo wymagających uzasadnienia. <i>Spełnienie wymagań ponadpodstawowych pozwala uzyskać stopień co najmniej dobry</i>

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do:

- wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia lub efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania;
- wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania – w przypadku dodatkowych zajęć edukacyjnych.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia ma na celu:

- 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie;
- 2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie mu informacji o tym, co zrobił dobrze/źle i jak powinien się dalej uczyć;
- 3) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
- 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce;
- 5) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;
- 6) umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie mu informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.

Ocenianie wiedzy i umiejętności ucznia powinno być dokonywane systematycznie, w różnych formach, w warunkach zapewniających obiektywność oceny.

Uczeń w trakcie nauki w szkole otrzymuje oceny:

- 1) bieżące,
- 2) klasyfikacyjne:
 - a) śródroczne i roczne,
 - b) końcowe.

Sprawdzanie, ocenianie i przechowywanie wytworów pracy ucznia:

- 1) Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów). Sprawdzone i ocenione prace pisemne, uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) otrzymują do wglądu za prośbą ucznia lub jego rodzica (prawnego opiekuna).
- 2) Nauczyciel przechowuje prace pisemne do końca roku szkolnego.
- 3) Na prośbę ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić w ciągu tygodnia od dnia wystosowania takiego wniosku.
- 4) Oceny są uzasadniane w formie informacji ustnej przez nauczycieli prowadzących dane zajęcia edukacyjne.
- 5) Komentarz nauczyciela powinien zawierać informacje o posiadanej przez ucznia wiedzy, opanowanych przez niego umiejętnościach, a także o brakach wiedzy i formach ich uzupełnienia.
- 6) Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) dokumentacja dotycząca egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana do wglądu uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom).

Dostosowanie wymagań do indywidualnych potrzeb ucznia

Nauczyciel jest obowiązany dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym;
- 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia;
- 3) posiadającego opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii;
- 4) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt. 1-3, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów;
- 5) posiadającego opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego – na podstawie tej opinii.

Wystawianie śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

Najpóźniej na dwa tygodnie przed rocznym i śródrocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej poszczególni nauczyciele są obowiązani poinformować ucznia o przewidywanych dla niego śródrocznych i rocznych ocenach klasyfikacyjnych.

Na przedmiotach zawodowych stosujemy następujące formy sprawdzania osiągnięć uczniów:

- **Krótkie prace pisemne** (10 – 20 min.) – niezapowiedziane kartkówki sprawdzające wiedzę i umiejętności z trzech ostatnich lekcji. Zawierają one proste typowe zadania lub pytania teoretyczne. Oceny z kartkówki nie poprawiamy.
- **Prace kontrolne** (np. praca klasowa, sprawdzian, test) – prace pisemne obejmujące szerszy zakres materiału nauczania (więcej niż trzy jednostki lekcyjne), prace zapowiedziane na całą jednostkę lekcyjną lub więcej. Sprawdziany pisemne są zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzają stopień przyswojenia całego działu programowego lub wiedzę z całego semestru nauki. Po sprawdzeniu prac kontrolnych omawiamy sprawdziany i informujemy uczniów o ocenie oraz o brakach i sukcesach. Ocenę niedostateczną należy poprawić w ciągu 2 tygodni od uzyskania oceny, w uzgodnionym przez nauczyciela terminie. W przypadku nieobecności ucznia na pracy kontrolnej, jest on zobowiązany do zaliczenia w ciągu 2 tygodni od momentu pisania pracy przez klasę.
- **Odpowiedź ustna** – bieżąca kontrola postępów ucznia. Poprzez wypowiedź ustną sprawdzamy opanowanie przez uczniów materiału z ostatniej lekcji lub kilku (np. powtórzenie). Wypowiedź ustna może być również prezentacją efektów pracy domowej, pracy grupy lub pracy badawczej/projektowej.
- **Aktywność ucznia** również podlega ocenie. Obserwując pracę ucznia na lekcji oceniamy jego sprawność w rozwiązywaniu ćwiczeń i zadań oraz umiejętność formułowania wniosków i sporządzania notatek. Obserwacja pracy ucznia na kilku kolejnych lekcjach umożliwia dokładniejsze rozpoznanie jego osiągnięć i wystawienie odpowiedniej jemu oceny. Uczeń z pracy na lekcji może uzyskać plusy lub minusy. Po uzyskaniu 3 plusów można otrzymać ocenę bardzo dobrą, a 3 minusów ocenę niedostateczną.
- **Prace domowe** – podlegają ocenie, ich kontrola umożliwia ocenianie postępów ucznia.

Formy aktywności i ich waga:

- praca klasowa, sprawdzian – waga 4;
- kartkówka, test – waga 3;
- odpowiedź ustna, rozwiązywanie zadań przy tablicy, prace badawcze/projektowe – waga 2;
- praca domowa, aktywność, praca na lekcji – waga 1.

System przeliczania punktów uzyskanych z **kartkówki, testu** na ocenę:

Procent maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania	Ocena
Mniej niż 40%	niedostateczny (1)
40% - 59%	dopuszczający (2)
60% - 79%	dostateczny (3)
80% - 94%	dobry (4)
95% - 100%	bardzo dobry (5)
<i>Jeżeli uczeń z zakresu treści programowych otrzyma ocenę bardzo dobrą i rozwiąże zadanie z poziomu wykraczającego</i>	celujący (6)

System przeliczania punktów uzyskanych z **pracy klasowej, sprawdzianu** na ocenę:

Procent maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania	Ocena
Mniej niż 40%	niedostateczny (1)
40% - 54%	dopuszczający (2)
55% - 74%	dostateczny (3)
75% - 89%	dobry (4)
90% - 100%	bardzo dobry (5)
<i>Jeżeli uczeń z zakresu treści programowych otrzyma ocenę bardzo dobrą i rozwiąże zadanie z poziomu wykraczającego</i>	celujący (6)

Ponadto odrębny system przeliczania punktów będzie stosowany dla klas Technikum przystępujących w danym roku szkolnym (zarówno w sesji zimowej jak i letniej) do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

System przeliczania punktów uzyskanych z testu pisemnego na ocenę:

Procent maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania	Ocena
Mniej niż 50%	niedostateczny (1)
50% - 63%	dopuszczający (2)
64% - 77%	dostateczny (3)
78% - 91%	dobry (4)
92% - 100%	bardzo dobry (5)

System przeliczania punktów uzyskanych z zadania praktycznego na ocenę:

Procent maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania	Ocena
Mniej niż 75%	niedostateczny (1)
75% - 81%	dopuszczający (2)
82% - 88%	dostateczny (3)
89% - 94%	dobry (4)
95% - 100%	bardzo dobry (5)

Podstawą do wystawienia oceny okresowej oraz oceny końcoworocznej jest średnia ważona.

Średniej ważonej przyporządkowuje się ocenę szkolną następująco:

Średnia	Ocena
0 – 1,74	Niedostateczny
1,75 – 2,74	Dopuszczający
2,75 – 3,74	Dostateczny
3,75 – 4,74	Dobry
4,75 – 5,74	Bardzo dobry
5,75 – 6,00	Celujący

Częstotliwość prac pisemnych:

- 1) Prace kontrolne – nie mniej niż dwie w ciągu semestru.
- 2) Praca kontrolna powinna być zapowiedziana z tygodniowym wyprzedzeniem i wpisana do dziennika lekcyjnego.
- 3) W ciągu dnia może być tylko jedna praca kontrolna.
- 4) Pracy kontrolnej nie pisze w danym dniu uczeń, który przyszedł do szkoły po minimum tygodniowej, usprawiedliwionej nieobecności.
- 5) W ciągu jednego tygodnia uczeń nie może mieć więcej niż 3 prace kontrolne. Jednak w przypadku przełożenia pracy kontrolnej na prośbę uczniów, ich liczba może ulec zmianie.
- 6) Kartkówki nie muszą być zapowiadane, a ich liczba nie jest limitowana.

Czas sprawdzenia przez nauczyciela prac pisemnych wynosi odpowiednio:

- kartkówki – 1 tydzień,
- prace kontrolne – 2 tygodnie,
- egzaminy zawodowe próbne – miesiąc.

Zasady zaliczania i poprawiania form sprawdzania osiągnięć uczniów:

- 1) Uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy pracy kontrolnej w terminie dwóch tygodni od oddania pracy, w terminie ustalonym przez nauczyciela. Sposób oceniania poprawy może odiegać od przyjętego systemu przeliczania punktów na ocenę z pracy klasowej, sprawdzianu (wzrost o 10% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania na poszczególne oceny).
- 2) W przypadku usprawiedliwionej nieobecności ucznia na poprawie pracy kontrolnej jest on zobowiązany zaliczyć tę pracę w ciągu dwóch tygodni (licząc od momentu pisania pracy przez klasę), w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
- 3) W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia na poprawie pracy kontrolnej jest on zobowiązany zaliczyć ją na najbliższej lekcji.
- 4) W przypadku notorycznego i celowego unikania przez ucznia prac kontrolnych, nauczyciel ma prawo zlecić uczniowi pisanie pracy w terminie wybranym przez nauczyciela, bez porozumienia z uczniem. Jeżeli uczeń nie dostosuje się do podanego terminu otrzymuje ocenę niedostateczną.
- 5) Uczeń może poprawić ocenę roczną na zasadzie opartej w Statucie o jedną ocenę wyżej.
- 6) Uczeń może 3 razy w ciągu półroczu zgłosić nieprzygotowanie w przypadku, gdy nie odrobił pracy domowej bądź nie przygotował się do zajęć. Zgłoszenie nieprzygotowania zostaje odnotowane w dzienniku. Po wykorzystaniu limitu nieprzygotowań, za każdorazowe nieodrobienie pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Skala ocen

Oceny bieżące i oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne, ustala się w stopniach według następującej skali:

- ocena celująca – 6,
- ocena bardzo dobra – 5,
- ocena dobra – 4,
- ocena dostateczna – 3,
- ocena dopuszczająca – 2,
- ocena niedostateczna – 1.

Nauczyciel może stosować dodatkowe znaki przy ocenianiu bieżącym np. zgłoszenie nieprzygotowania (-), aktywność na lekcji (+) itd.

Podwyższenie ocen klasyfikacyjnych

Klasyfikacyjne oceny śródroczne i roczne muszą być wystawiane z co najmniej trzech ocen cząstkowych. Przewidywaną przez nauczyciela roczną ocenę klasyfikacyjną uczeń może podwyższyć w wyniku sprawdzianu wiadomości i umiejętności z zakresu materiału obejmującego cały rok szkolny dla rocznej oceny klasyfikacyjnej.

- 1) Do sprawdzianu wiadomości i umiejętności może przystąpić uczeń który:
 - a) z prac pisemnych uzyskał co najmniej 50% ocen wyższych niż przewidywana;
 - b) ma usprawiedliwione nieobecności, a jego frekwencja nie jest niższa niż 70%;
 - c) jest obecny na wszystkich zapowiedzianych pracach pisemnych.
- 2) Sprawdzian ten odbywa się w terminie ustalonym przez nauczyciela, nie później niż tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.
- 3) Sprawdzian może mieć formę pisemną, ustną oraz praktyczną, a decyzję o tym podejmuje nauczyciel.
- 4) Przewidywana ocena może być podwyższona o jedną w górę.
- 5) Roczna ocena klasyfikacyjna z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych ustalona w tym trybie nie może być niższa niż przewidywana i jest oceną ostateczną.

Jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej stwierdzono, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi lub utrudni mu kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej, szkoła umożliwi uczniowi uzupełnienie braków. Nauczyciel ustala sposób wyrównania braków, np.: przedstawia terminy konsultacji, ustala formę (pisemną/ustną) zaliczania materiału, rozdziela materiał na bloki problemowe i wyznacza terminy zaliczeń poszczególnych partii materiału.

Wymagania na poszczególne oceny szkolne:

1) Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności wykraczające poza program nauczania;
- stosuje zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych i problemowych;
- samodzielnie formułuje problemy i dokonuje ich analizy;
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł wiedzy;
- posiada pełne i uporządkowane wiadomości objęte programem nauczania;
- osiąga sukcesy w olimpiadach i konkursach.

2) Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania;
- zdobyte wiadomości i umiejętności potrafi zastosować w nowych sytuacjach;
- samodzielnie korzysta z różnych źródeł wiedzy;
- wykazuje duże zainteresowanie danym przedmiotem.

3) Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych;
- potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania typowe;
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł wiedzy;
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem.

4) Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności określone programem nauczania;
- prawidłowo rozwiązuje proste zadania i problemy.

5) Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach określonych programem, ale braki te nie przekraczają możliwości dalszego kształcenia;
- przy pomocy nauczyciela rozwiązuje proste zadania i problemy.

6) Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do dalszego kształcenia;
- nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela rozwiązać prostych zadań i problemów;
- nie wykazuje żadnego zainteresowania nauczonym przedmiotem;
- odmawia odpowiedzi bez podania przyczyny.

NAUCZYCIELE PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH:

Andrzej Romańczuk

Ignacy Król

Iwona Siebiata

Wioletta Zduńczyk
Agata Fydrych
Ewa Kalinowska
Bogusława Szumieł
Anna Segrecka
Anna Lipska